

Θαση ανεκτικότητας και σταθερότητας

► Οι ιμπάντι του Ομάν είναι οι κήρυκες του διαλόγου και του σεβασμού της διαφορετικότητας, ανατρέποντας εμπράκτως όλα τα αρνητικά

OMAN

Το απεσταλμένο μας
Νικόλα Ζηργάνου

Μια πρόσκληση από το υπουργείο Θρησκευτικών Υποθέσεων του Ομάν για ένα διεθνές συμπόσιο επιφανών ισλαμιστών θεολόγων και πανεπιστημιακών από 40 χώρες με θέμα την προώθηση της ανεκτικότητας, την ειρηνική συνύπαρξη και τα ανθρωπίνια δικαιώματα στο πλαίσιο της φιλοσοφίας του ισλαμικού δικαίου, ήταν αφορμή για μια συνάντηση με τον λιγότερο γνωστό και τον πλέον μετριοπαθή κλάδο του Ισλάμ, το Ιμπάντι Ισλάμ, που είναι και η επικρατέστερη θρησκεία στο Σουλτανάτο.

Αντίθετα από τους σουνίτες και τους σιίτες, που αντιπαράγονται συχνά βίαια με αφορμή θεολογικές (;) διαφορές (που συχνά υποκρύπτουν τη μάχη για την πολιτική ηγεμονία στη Μέση Ανατολή, την οποία δίνουν οι επιφανέστεροι και ισχυρότεροι πόλοι των σουνιτών και των σιιτών, η Σαουδική Αραβία και το Ιράν), οι ιμπάντι του Ομάν (άνω του 70% του πληθυσμού) είναι οι κήρυκες της ανεκτικότητας, του διαλόγου και του σεβασμού της διαφορετικότητας και ανατρέπουν εμπράκτως όλα τα αρνητικά στερεότυπα που επικρατούν στη Δύση στην μετά την 11η Σεπτεμβρίου εποχή της νέας τάξης.

«Πρωθούμε τον διάλογο»

«Το Ιράν και η Σαουδική Αραβία μεταφέρουν τις αντιθέσεις τους σε ξένο έδαφος, στο Ιράκ και το Αφγανιστάν, στη Συρία και στον Λίβανο. Εξάγουν τα προβλήματά τους ενώ ισχυρίζονται στο εσωτερικό τους, όπου δέχονται πιέσεις, πως υπηρετούν μια υψηλή αποστολή», λέει ο επικεφαλής της οργανωτικής επιτροπής του συμποσίου, δρ Αμπντέλ Ραχμάν μπιν Σουλαϊμάν αλ Σαλίμι. «Εμείς θέλουμε καλές σχέσεις με όλους τους γείτονες, προωθούμε τον διάλογο και την ειρήνη. Ακραίοι υπάρχουν και στις δύο πλευρές. Όμως δεν είναι ο κόσμος μας μόνο λευκός ή μαύρος. Εμείς πιστεύουμε στον πλουραλισμό των χρωμάτων. Προσκαλούμε μέσα από το συμπόσιο όλα τα ρεύματα του Ισλάμ για να υπάρξει αυτός ο διάλογος, εκδίδουμε δύο περιοδικά, το ένα με τίτλο «Ανεκτικότητα», για την προώθηση της συνύπαρξης, είμαστε ενάντια

Το Σουλτανάτο του Ομάν

Πληθυσμός: 3 εκατ. (Αραβες 75%, Νοτιοασιάτες 20%)

Θρησκεία: Ιμπαντί μουσουλμάνοι

Παραγωγή πετρελαίου: 930.000 βαρέλια πετρελαίου ημερησίως, με αποδεδειγμένα κοιτάσματα 5,5 δισ. βαρελίων

► Το Σουλτανάτο του Ομάν είναι το πρώτο αραβικό κράτος που έγινε ανεξάρτητο και η δυναστεία των αλ Σαΐντ κυβερνά από το 1744. Η χώρα έχει σχεδόν τριπλάσια έκταση από την Ελλάδα και πληθυσμό 3 εκατ. κατοίκους

► Ο Σαγέντ αλ Καμπούς αλ Σαΐντ είναι σουλτάνος του Ομάν από το 1970, θεωρείται μετριοπαθής και εκσυγχρονιστής. Μεσολάβησε στην πρόσφατη αμερικανο-ιρανική προσέγγιση και οι πρώτες συνομιλίες έγιναν στην πρωτεύουσα του Ομάν, Μουσκάτ

Αναμορφωτής του σύγχρονου Ομάν είναι ο μεταρρυθμιστής σουλτάνος Καμπούς μπιν Σαΐντ αλ Σαΐντ, που ανέβηκε στον θρόνο το 1970. Μέχρι τότε, το Σουλτανάτο ήταν μια απομονωμένη χώρα, στο άκρο της Αραβικής Χερσονήσου, άγνωστη και υπανάπτυκτη. Είχε μόλις δύο νοσοκομεία, οκτώ χιλιόμετρα ασφαλτοστρωμένου δρόμου και μηδενικές υποδομές. Ο σουλτάνος Αλ Καμπούς άνοιξε σταδιακά τη χώρα στον κόσμο, επένδυσε τα έσοδα από το πετρέλαιο στην ανάπτυξη και την εκπαίδευση, εξάλειψε τον αναλφαριθμητισμό και τη φτώχεια. Πριν από λίγους μήνες, το Ομάν έγινε πρωτοσέλιδο σε όλον τον διεθνή Τύπο, όταν αποκαλύφθηκε πως ο σουλτάνος Αλ Καμπούς πρωτοστάτησε στην έναρξη του αμερικανο-ιρανικού διαλόγου και μεσολάβησε ώστε να διεξαχθούν συναντήσεις υψηλόβαθμων αξιωματούχων των δύο πλευρών στο Μουσκάτ.

Ο δρ Αμπντέλ Ραχμάν μπιν Σουλαϊμάν αλ Σαλίμι, υπεύθυνος της οργανωτικής επιτροπής του διεθνούς συμποσίου

στην ισλαμοφοβία, που κάποιοι θέλουν να επικρατήσει στη Δύση, και ενάντια στη χριστιανοφοβία που κάποιοι προωθούν στη Μέση Ανατολή».

«Το συμπόσιο έρχεται σε μια χρονική συγκυρία που η καταιγίδα είναι έτοιμη να ξεσπάσει και να απειλήσει τους αδελφικούς δεσμούς μεταξύ των πιστών και πρέ-

πει να είμαστε ενωμένοι και αποφασισμένοι να αντιμετωπίσουμε αυτό το πρόβλημα», υποστηρίζει ο επιφανής σιίτης θεολόγος Αγιατολάχ Μόχσεν Αράκι, καθηγητής Ισλαμικών Σπουδών στην Κομ.

Μετριοπαθείς ήταν και οι δηλώσεις του μεγάλου μουφτή της Αιγύπτου, Σάουι Ιμπραήμ Αμπντέλ Καρίμ, ο οποίος τόνισε πως οι αρχές του Ισλάμ εμπεριέχουν τη δικαιοσύνη, τη συνύπαρξη και την αξιοπρέπεια, προς όφελος όλης της κοινωνίας.

Στην «Εκκλησία των Μεταρρυθμιστών της Αμερικής», δίπλα από το χριστιανικό νεκροταφείο, ο 70χρονος Τεξανός ιερέας Τζακ Μπουτνέιν, επί 30 χρόνια εφημέριος στο Ντάλας, υποστηρίζει πως το Ομάν είναι μια μοναδική χώρα του αραβικού κόσμου όπου η θρησκεία είναι διαχωρισμένη από την πολιτική, όπου υπάρχει πραγματικός σεβασμός στην πίστη χωρίς

Οι αρχές
του Ισλάμ

εμπεριέχουν τη δικαιοσύνη, τη συνύπαρξη και την αξιοπρέπεια προς όφελος όλης της κοινωνίας

διακρίσεις. Στο πολιτιστικό κέντρο «Αλαμάν» των Μεταρρυθμιστών, ο υπεύθυνος εκπαιδευτικών προγραμμάτων, Αμερικανός Τζάστιν Μάγερς, μας δείχνει μια βίβλο του 1891 που έφεραν μαζί τους στο Μουσκάτ οι πρώτοι προτεστάντες. «Από τότε υπήρχε αυτό το πνεύμα σεβασμού και συνύπαρξης. Από τότε μας επέτρεψαν

να έχουμε δικό μας χώρο, συνεργαστήκαμε στη λειτουργία νοσοκομείων, εκπαιδεύσαμε ντόπιους γιατρούς και νοσοκόμες, χτίσαμε

σχολεία, διατήρησα στενές σχέσεις με κ

Στο Ομάν υπάρχουν πάνω από 500 κάστρα και οχυρώσεις που διαφύλαξαν την ανεξαρτησία

στη Μέση Ανατολή

α στερεότυπα που επικρατούν στη Δύση

εία για να μαθαίνουν τα παι-
το Κοράνι, συνεργαστήκαμε
ά. Είναι πολύ ιδιαίτερη χώρα,
καλοκάγαθους, χαμογελα-

στούς και φιλόξενους κατοίκους.
ένα κράτος που αποπνέει μετριο-
πάθεια, σταθερότητα και ασφά-
λεια. Ζούσα μέχρι πρόσφατα στη

ία ανά τους αιώνες

Το μεγάλο τζαμί Αλ Καμπούς

Στο 13ο διεθνές θεολογικό συμπόσιο στο Μουσκάτ συμμετείχαν θεολόγοι, πανεπιστημιακοί και κληρικοί από 40 χώρες, από όλα τα μουσουλμανικά δόγματα

Νέα Υόρκη, και εδώ, στο Μουσκάτ, αισθάνομαι πιο ασφαλής».

Ο Ραούλ Ράμος από τις Φιλιππίνες, καθολικός ιερέας του τάγματος των Φραγκισκανών στην εκκλησία Πέτρου και Παύλου, υπογραμμίζει ότι οι πρώτοι καθολικοί συνυπάρχουν με τους ντόπιους στο Ομάν ήδη από τον 16ο αιώνα.

Οι άδειες όμως για να χτιστούν ναοί όλων των δογμάτων δόθηκαν για πρώτη φορά από τον σουλτάνο Αλ Καμπούς.

Το πνεύμα της συνύπαρξης, όαση μέσα στην ταραγμένη Μέση Ανατολή, δεν πηγάζει μόνο από τη θρησκευτική αντίληψη των ντόπιων, αλλά και από τη μακραίωνη κοσμοπολίτικη ιστορία του Σουλτανάτου, που υπήρξε στο παρελθόν αυτοκρατορία, με κτήσεις εκατέρωθεν των στενών του Ορμούζ και της Ανατολικής Αφρικής.

Οι κάτοικοι του Ομάν ήταν από τους πρώτους που ασπάστηκαν το Ισλάμ και διέδωσαν τη θρησκεία τους μέσα από τα θαλασσινά μονοπάτια στην Κίνα. Χαρακτηριστικό του Ομάν είναι το πνεύμα ανεξαρτησίας της χώρας και η ιδιαιτερότητα της πίστης τους που στηρίζεται στην ανεκτικότητα.

Ο υπουργός Θρησκευτικών Υποθέσεων του Ομάν, σείχς Αμπντάλα μπιν Μουχάμαντ μπιν Αμπντάλα αλ Σαλίμι

Το ήθος του Ιμπάντι Ισλάμ

Για τον υπουργό Θρησκευτικών Υποθέσεων, σείχ Αμπντάλα μπιν Μουχάμαντ μπιν Αμπντάλα αλ Σαλίμι, η ανεκτικότητα απέναντι στις άλλες θρησκείες αντανάκλα το ήθος του Ιμπάντι Ισλάμ: «Η κυβέρνηση έχει δημιουργήσει όλο το θεσμικό πλαίσιο και εφαρμόζει την αρχή να λατρεύουν όλοι τη θρησκεία τους, χωρίς κανένα εμπόδιο. Ανεξάρτητα αν είναι μουσουλμάνος ή χριστιανός, ισραηλίτης, ινδουιστής ή βουδιστής. Και αυτή η αντίληψη πηγάζει από την επιταγή της ισότητας των πολιτών.

»Εμείς πιστεύουμε ότι όλες οι θρησκείες του Αβραάμ είναι, με θεολογικούς αλλά και δογματικούς όρους, μία θρησκεία. Εκεί που διαφέρουμε είναι στο δίκαιο και τη νομολογία, που διαμορφώθηκε και διαφοροποιήθηκε ως αποτέλεσμα μακρών ιστορικών αλλαγών σε όλο τον κόσμο. Οι ιμπάντι έχουν πολλά κοινά με τους σίτες και τους σουνίτες, ωστόσο διαφέρουμε σημαντικά στο εξής: οι σουνίτες λένε ότι ο ιμάμης πρέπει να προέρχεται από τη φυλή του Προφήτη, οι σίτες λένε ότι πρέπει να ανήκει στον Οίκο του Αλι και εμείς πιστεύουμε ότι οποιοσδήποτε μπορεί να ηγηθεί της κοινωνίας μας, ανεξάρτητα από φυλή, χρώμα, εθνικότητα ή προέλευση. Όμως, πρέπει να είναι ο πλέον άξιος να ηγηθεί».

Όμως, δεν είναι μόνο αυτή η θεώρηση για αξιοκρατία που χωρίζει τους ιμπάντι από τις άλλες εκδοχές του Ισλάμ. Είναι και η αντίληψη για τη συνύπαρξη αλλά και τον διαχωρισμό της πολιτικής από τη θρησκεία: «Υπάρχουν κάποιοι εξτρεμιστές που μιλούν στο όνομα του Ισλάμ, αλλά δεν το αντιπροσωπεύουν και αποτελούν μια μικρή μειονότητα μέσα στο σύνολο των πιστών», τονίζει ο σείχς Αμπντουλά, όταν του απευθύνανε μια ερώτηση για τη Συρία. «Εμείς πιστεύουμε στη μη ανάμειξη στις εσωτερικές υποθέσεις άλλων κρατών, πιστεύουμε βαθιά στον διάλογο και στην ειρηνική επίλυση των διαφορών. Ο πόλεμος είναι «διάβολος». Τώρα είναι η Συρία, πριν ήταν η Λιβύη, η Αίγυπτος, το Αφγανιστάν, το Ιράκ. Τώρα έχουμε ξεχάσει τι συνέβη στο Ιράκ. Δείτε τι γίνεται και στην Ουκρανία. Πρέπει να ελέγξουμε αυτά τα προβλήματα με σοφία, να αναπαράθουμε τις αξίες μας: τις αξίες της κοινωνίας των ανθρώπων που πιστεύουν στο ήθος, στη συνύπαρξη. Αυτές τις αξίες πρέπει να προβάλλουμε».

«Ισλάμ σημαίνει ειρήνη»

ΣΤΟ ΜΕΓΑΛΟ ΤΖΑΜΙ «Σουλτάν Καμπούς», στην πρωτεύουσα Μουσκάτ, ένα κομψοτέχνημα ισλαμικής αρχιτεκτονικής, με τα υπέροχα κεραμικά, τα χειροποίητα περσικά χαλιά και τα περίτεχνα ξυλόγλυπτα από τη Μαλαισία, μας υποδέχεται η Ναϊμα, υπεύθυνη του Ισλαμικού Κέντρου. «Ο εξτρεμισμός είναι υποδεέστερος του Ισλάμ. Αυτοί που ισχυρίζονται ότι πολεμούν στο όνομα του Ισλάμ, κρύβονται πίσω από ψεύτικες σημαίες. Χρησιμοποιούν το όνομα του Θεού για να κάνουν τα αντίθετα από αυτά που επιτάσσει. Παίζουν με τον Θεό και αυτό είναι επικίνδυνο. Θα έρθει όμως η ημέρα που θα υποστούν τις συνέπειες της πράξης τους. Εμείς, οι ιμπάντι, πιστεύουμε στην ελευθερία της βούλησης. Μαθαίνουμε να επιλέγουμε και να ξεχωρίζουμε το καλό από το κακό, όμως δεν υποχρεώνουμε κανέναν να ακολουθήσει τα πιστεύω μας. Το Ισλάμ είναι μια ηλιαχτίδα. Δεν μπορεί να πολεμάνε σίτες εναντίον σουνιτών και να υπάρχουν παιδιά άπορα, φτωχά: αυτοί κλέβουν το όνομα του Ισλάμ, δεν έχουν καμία σχέση με τη θρησκεία μας. Εδώ, ζούμε όλοι μαζί, συνυπάρχουμε αρμονικά, εν ειρήνη. Γιατί Ισλάμ σημαίνει ειρήνη. Αν έχει ειρηνεύσει η ψυχή μου, θα βρω ειρήνη και με τον διπλανό μου. Δεν με ενδιαφέρει αν είναι μουσουλμάνος ή χριστιανός».

Στο Ομάν συνυπάρχουν όλες οι μεγάλες θρησκείες, και η κυβέρνηση έχει δώσει την άδεια να χτιστούν και να λειτουργήσουν λατρευτικοί χώροι, ινδουιστικοί ναοί και σιπικά τζαμιά, εκκλησίες ορθοδόξων, καθολικών και προτεσταντών, μέσα σε καθεστώς ελευθερίας.

Η υπεύθυνη του ισλαμικού κέντρου στο μεγάλο τζαμί του Μουσκάτ, Αλ Καμπούς, Ναϊμα